

Etableringsreformens första år

Marianne Sundström

Institutet för social forskning (SOFI)

Stockholms universitet

Forskarseminarium Umeå den 13 jan 2016

Uppläggning

- Bakgrund
- Syfte
- Reformen
- Metod
- Utfall
- Data
- Variabler
- Resultat

Presentationen

- Presentationen bygger på en rapport jag skrivit tillsammans med Pernilla Andersson Joona och Alma Wennemo Lanninger 2015
- När den förra regeringen genomförde reformen fick SOFI i uppdrag att utvärdera reformen dels efter ett år, dels efter två år
- Det är utvärderingen efter ett år jag presenterar här

Syfte

- Utvärdering efter reformens första år
- Effekter på sysselsättning och årslön för nyanlända 20-64 år efter ett – två år
- Vi behöver en jämförelsegrupp
- Vad skulle hänt utan reformen?
- Antagligen skulle det tidigare systemet fortsatt
- Vi jämför med dem som kom närmast före reformen

Reformen: Bakgrund

- Långsam integrationsprocess
- Flyktingar lägre sysselsättning än andra utrikes födda även efter 10-12 år i Sverige
- Kommunala integrationsprogrammen hade stor variation och stora brister
- Forskning hade funnit positiva effekter av intensivare vägledning för nyanlända
- Erfarenheter från andra nordiska länder pekar på fördelar med mer central styrning

Etableringsreformen

- Genomfördes 2009/10 av den förra regeringen
- Överförde ansvaret för integrationen av nyanlända från kommunerna till staten/AF
- Från 1 dec 2010 ska flyktingar och deras anhöriga registrera sig hos AF för att få etableringssamtal, plan, ersättning och lots
- Planen ska innehålla SFI, samhällsorientering och arbetsförberedande åtgärder och sträcka sig över 24 månader

Etableringsreformen (forts.)

- Syfte: Föra nyanlända närmare arbetsmarknaden och snabba på deras integration
- Intensifierad vägledning och hjälp med att validera utbildning och erfarenhet
- Förbättrad kvalitet i åtgärder och program – mindre variation
- Målgrupp: Flyktingar och deras anhöriga 20–64 år som inte arbetar heltid och inte är för sjuka för att arbeta minst 25%
- Reformen har haft stora inkörningsproblem

Metod

- Vi studerar skillnaden mellan två grupper
- Undersökningsgruppen: Mottagna i en kommun 1 dec 2010 – 31 dec 2011 och har haft en plan, tid med plan och ersättning, 5 300 personer
- Jämförelsegruppen: Mottagna i en kommun 1 jan – 30 nov 2010 och har deltagit i introduktionsåtgärder + haft ersättning, 6 597 personer

Metod (forts.)

Viktigt med kontrollvariabler eftersom

- Utfallen mäts två olika år, 2011 resp. 2012
- Gruppernas sammansättning kan skilja sig
- Inom grupperna varierar vistelsetid och mottagningstid
- Båda påverkar utfallet
- Problem: vi jämför en reform med inkörningsproblem med ett mer inarbetat system

Metod (forts.)

Den skattade modellen kan skrivas:

$$Y_{it} = a + b_x \text{Reform}_i + c_x \text{Tid}_i + d_x X_1 + e_x X_2 + \dots + j_x X_7 + u_i$$

Y är utfall för individ i vid tidpunkt t

Reform = 1 för de i undersökningsgruppen

= 0 för individer i jämförelsegruppen

Tid = mottagningstidpunkt, år och kvartal

$X_1 - X_7$ kontrollvariabler

Vi är intresserade av tecknet på b

Utfall

- Sysselsättning: sysselsatt i nov. 2011 resp. 2012 eller har kontrolluppgift
- Löneinkomst: Årslön för dem som har haft någon löneinkomst under 2011 resp. 2012 i 2012 års priser
- Studier: studerande höstterminen men ej deltagit i SFI under året

Data

Ett utdrag ur SCB:s databas STATIV
över utrikesfödda som invandrat åren
2009 - 2011 kombinerad med data från
Arbetsförmedlingen

Variabler

Våra kontrollvariabler:

- Kön, födelseår och födelse land
- Utbildningsnivå
- Flyktingkategori
- Antal dagar folkbokförd
- Mottagningstidpunkt
- Län för mottagningskommun

Tabell 1. Medelvärden och frekvenser för kontrollvariablerna. Båda könen. Procent

Variabler	Undersökningsgruppen	Jämförelsegruppen
Kvinnor	47,9	48,6
Födelseår		
1944 - 1953	3,6	3,8
1954 - 1963	9,9	8,5
1964 - 1973	18,5	18,6
1974 - 1983	32,5	35,0
1984 - 1992	35,6	34,1

Tabell 1. forts.

Variabler	Undersökningsgruppen	Jämförelsegruppen
Flyktingkategori		
Kvotflykting	15,5	11,6
Anläggningsboende	31,0	33,5
Eget boende	43,6	45,0
Anknytningar	9,9	10,0
Utbildning		
Förgymnasial under 9 år	41,2	30,1
Förgymnasial 9 år	9,6	6,4
Gymnasial	20,1	13,9
Eftergymnasial	22,0	16,5
Okänd	7,2	33,1

Tabell 1. forts.

Variabler	Undersökningsgruppen	Jämförelsegruppen
Födelse-land		
Afghanistan	8,7	4,1
Eritrea	13,8	7,6
Europa	2,5	2,7
Irak	19,0	14,1
Iran	7,0	4,4
Somalia	28,7	53,6
Övriga Afrika	8,9	5,3
Övriga Asien	4,8	3,8
Övriga Mellanöstern	6,0	3,8
Övriga världen	0,6	0,6

Tabell 1. forts.

Variabler	Undersökningsgruppen	Jämförelsegruppen
Län		
Stockholm	17,3	15,7
Västra Götaland	15,7	18,0
Skåne, Halland, Blekinge	14,0	9,5
Uppsala, Gävleborg, Västmanland	10,5	13,9
Södermanland, Östergötland	11,6	9,6
Örebro, Värmland, Dalarna	9,7	12,0
Jönköping, Kronoberg, Kalmar, Gotland	8,4	11,2
Västernorrland, Jämtland m fl	13,0	10,0

Tabell 1. forts.

Variabler	Undersöknings- gruppen	Jämförelse- gruppen
Folkbokförd, antal dagar	248,2	238,7
Mottagen, antal månader	6,9	5,6
<i>Observationer</i>	5300	6597

Tabell 2. Medelvärden och frekvenser för utfallsvariablerna, mottagna > 3 kvartal. Båda könen. Procent.

	Undersökningsgruppen 2012	Jämförelsegruppen 2011
Andel sysselsatta	26,9	26,0
Andel med löneinkomst	26,7	25,9
Löneinkomst, median	59 400	62 920
Andel studenter	5,9	5,8

Resultat

Tabell 3. Effekter av etableringsreformen på sannolikheten att vara sysselsatt. Båda könen.

Variabler	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Reformen	-0,01	-0,03***	-0,03***	-0,03***	-0,03***	0,02
Kvinna	-0,17***	-0,15***	-0,14***	-0,14***	-0,15***	-0,15***
Födelseår	X	X	X	X	X	X
Födelseland	X	X	X	X	X	X
Utbildning		X	X	X	X	X
Flyktingkategori		X	X	X	X	X
Dagar folkbokförd			X	X	X	X
Mottagningstidpunkt				X	X	X
Län					X	X
Flyktingkat. x Reform						X
Antal observationer	11,897	11,897	11,897	11,897	11,897	11,897
Justerat R2	0,074	0,09	0,095	0,103	0,124	0,128

Tabell 4. Effekter av etableringsreformen på logaritmen av lönen. Båda könen.

Variabler	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Reformen	0,06	0,02	-0,01	0,02	0,02	0,02
Kvinna	-0,24***	-0,22***	-0,20***	-0,22***	-0,24***	-0,36***
Födelseår	X	X	X	X	X	X
Födelseland	X	X	X	X	X	X
Utbildning		X	X	X	X	X
Flyktingkategori		X	X	X	X	X
Dagar folkbokförd			X	X	X	X
Mottagningstidpunkt				X	X	X
Län					X	X
Flyktingkat. x Reform						X
Antal observationer	2,672	2,672	2,672	2,672	2,672	2,672
Justerat R2	0,025	0,029	0,037	0,047	0,067	0,068

Slutsatser

Ingen skillnad i utfall mellan undersöknings- och jämförelsegruppen ett – två år efter uppehållstillstånd

Reformen alltså varken bättre eller sämre än det tidigare introduktionssystemet

Hur värdera? Å ena sidan dyr reform – borde gett bättre resultat men, å andra sidan, ny reform med klara inkörningsproblem som har jämförts med ett inarbetat system

Slutsatser (forts.)

Också: försök med etableringssamtal genomfördes i samarbete mellan Migrationsverket och AF i ett stort antal kommuner under 2009 och 2010. Har troligen förbättrat resultaten för jämförelsegruppen Sämre utfall för kvinnor i båda systemen Slutrapport om reformens två första år kommer i april

Tack för att ni lyssnade!

masu@sofi.su.se